

Gemeente van onze Heer Jezus Christus! Jongens en meisjes!  
Dromen jullie wel eens dat je de postcodeloterij wint?  
Dat Hennie Huisman bij jou binnenkomt.  
Je weet wel – met zo'n grote gouden enveloppe.  
Een enorme cheque erin.  
En daarop een bedrag waar je van achterover slaat.  
Vijf, zes, misschien wel 7 cijfers voor de komma.  
Wat je daar wel niet mee doen kunt!  
Niet te zuinig!  
Dat zou toch geweldig zijn – of niet soms!

Nou ja, ik heb wel eens gelezen dat mensen die zoiets overkomt dat in de praktijk nog niet eens zo gemakkelijk vinden.  
Wisten jullie dat je daar begeleiding voor kunt krijgen?  
Ja, als je werkelijk opeens miljonair wordt, dan kan je daar begeleiding van deskundigen voor krijgen.  
Dan krijg je allemaal voorlichting over wat je te wachten staat.  
Of je wel in dezelfde straat moet blijven wonen.  
Of dat je misschien maar beter kunt gaan verhuizen.  
Want iedereen weet natuurlijk dat jij opeens zo stinkend rijk bent.  
En hoe moet je omgaan met alle mogelijke verzoeken om steun?  
Want reken maar dat allerlei organisaties of particulieren je weten te vinden om je zo snel mogelijk weer een deel van je geld af te troggelen.  
Hoe moet je er emotioneel mee omgaan, dat je opeens zo rijk bent.  
Hoe kun je je zelf blijven?  
Nou, daar kun je deskundige begeleiding voor ontvangen.

Nu, jongens en meisjes, het Bijbelverhaal van vanmiddag kun je horen als het advies van een deskundige als je een enorm kapitaal ontvangt.  
Waar doe je dan het beste aan?  
Wat moet je doen, wat moet je laten?  
Zulke dingen.

Nou kun je daar natuurlijk naar luisteren op verschillende manieren.  
Zo van: *O ja, interessant als me dat nog eens overkomt.*  
*Misschien komt het nog wel eens te pas.*  
Je kunt er ook naar luisteren met iets van: *Nou ja zeg, wat moet ik daarmee?*  
*Zoiets overkomt me tóch nooit, dat ik zomaar een lot uit de loterij win.*  
*En als het me gebeurt, dan kan ik dat verhaal altijd nog opzoeken en kijken of ik er wat mee kan.*

Maar weet je wat ik graag zou willen, jongens en meisjes?  
Dat jullie in de gaten hebben of krijgen, dat jullie ongelofelijk rijk zijn.  
Dat er een onvoorstelbaar groot kapitaal op jullie rekening is gestort.  
Dat je dus inderdaad wel advies kunt gebruiken hoe je daar mee om moet gaan.  
En dat daarom dit verhaal van Jezus heel belangrijk voor jullie wordt.  
Dat hoop ik.

Zullen we eerst nog eens goed naar dat verhaal luisteren?  
Een steenrijke man vertrekt voor onbepaalde tijd naar het buitenland.  
Voordat hij vertrekt treft hij regelingen voor zijn immense kapitaal.  
De man beschikt werkelijk over een sprookjesachtig groot vermogen.  
En wie zal daar voor zorgen als hij het land uit is?  
Nou, daarvoor kijkt de miljonair rond in de kring van zijn knechten.  
Hij roept ze één voor één bij zich.  
En stuk voor stuk krijgen ze een deel van het totale kapitaal.  
De één krijgt vijf talenten, een ander krijgt er twee en een derde krijgt er één.  
De rijke man kent zijn knechten.  
Hij weet wat ze kunnen presteren.  
Ieder krijgt zoveel als hij aan kan: de één vijf talenten, de ander twee, de derde één!

Talenten – dan denken wij vrijwel meteen aan de gaven die iemand heeft.  
We zeggen dat iemand talent heeft voor vioolspelen, zoals Henriëtte.  
Of voor spelen op de fluit, zoals Sjoukje.  
Anderen hebben talent voor het maken van een ingewikkeld computerprogramma.  
Of voor het sleutelen aan de motor van een scooter of een auto.

*Ergens talent voor hebben...*

Die uitdrukking komt uit dit verhaal voor Jezus.

Maar in het verhaal zelf gaat het bij *talent* allereerst om een geldbedrag.

En een fiks geldbedrag ook.

Als je nagaat dat een talent gelijk staat aan zesduizend schellingen of denariën... en dat één denarie gelijk staat aan één dagloon...

nou, reken dan maar uit!

Dan is één talent dus meer dan 16 jaarsalarissen.

En vijf talenten is ruim 80 jaarsalarissen.

Of het dus ook om grote bedragen ging.

Zelfs de man die het minst kreeg – maar één talent – ontving dus ongelooflijk veel!

Je kunt niet zeggen dat zijn heer hem afscheepte met een fooi.

Nee, ook hem werd een fortuin toevertrouwd.

Zo, dat is geregeld – en de heer vertrekt.

En wat gebeurt?

Hij heeft de deur nauwelijks achter zich dicht gedaan, of de eerste knecht is al druk in de weer met zijn kapitaal.

Hij investeert en belegt, drijft handel en doet zaken.

En gaandeweg groeit en groeit zijn bezit tot het verdubbeld is.

En met knecht no. 2 gaat het niet anders.

Ook die trekt er direct op uit en ook zijn vermogen wordt twee keer zo groot.

Maar dan knecht no. 3.

Die doet het compleet anders.

Die grijpt een spa, graaft een diep gat in de grond, pakt een stevig stuk linnengoed, wikkelt daar zijn talent zorgvuldig in – en hup, daar gaat het de grond in.

Zand erover!

Netjes aanharken, zodat niemand vermoedt dat daar wat begraven ligt.

En meneer is klaar!

Daar heeft hij geen omkijken meer naar!

En dat is ook precies de bedoeling.

Hij gaat zich niet uitsloven zoals die andere twee om zijn geld te verdubbelen.

Stel je voor, zeg, dat er iets mis gaat.

Dat kan toch maar zo?

Dat de koersen kelderen?

Dat de handel slap is?

Dat de economie op hol slaat?

Wat kan er allemaal niet mis gaan!

Maar nee, daar heeft hij allemaal geen sores over.

Hij heeft het slim bekeken.

Gewoon begraven die handel op een plekje dat niemand weet.

En reken maar dat het ongeschonden weer boven komt, als het nodig is.

Doet deze derde knecht iets verkeerd?

O nee, volgens het geldend recht van toen handelt hij helemaal correct.

Als iemand jou een som geld toevertrouwt en jij begroef dat op een plaats, die niemand kent, dan was je vrij van wettelijke aansprakelijkheid.

Dan was je niet buiten je boekje gegaan.

Juridisch gezien hoefde de derde knecht niet meer te doen dan hij gedaan had.

Hij heeft formeel geen regel overschreden.

En toch...

Toch komt deze knecht er in het verhaal van Jezus niet goed van af.

Dat blijkt pas op het moment dat de heer terug komt.

Tot dat moment leeft hij zijn eigen leven zonder problemen verder.

Niemand zou vermoeden dat hem een vreselijk oordeel boven het hoofd hangt.

En misschien heeft hij zelf ook geen moment gedacht dat het verkeerd met hem zou aflopen.

Maar de dag van de afrekening komt.

En dan komt de waarheid aan het licht.

Op een dag komt de heer terug uit het buitenland.

Groot feest natuurlijk.

Wordt met een geweldig diner gevierd!

Alles wordt uit de kast gehaald.

Maar eerst roept de heer zijn knechten in zijn kantoor.

*Wat hebben jullie met mijn geld gedaan?*

*Ik ben benieuwd!*

Knecht nr. 1: *Het is fantastisch gegaan, meneer!*

*Ik heb geïnvesteerd en handel gedreven.*

*En het liep als een trein!*

*U hebt me vijf talenten toevertrouwd.*

*En ik heb u nu tien te bieden!*

Kerel, wat fijn! zegt de heer.

*Ik had je maar weinig toevertrouwd...*

Weinig?

Vijf talenten?

Tachtig jaarsalarissen?

Weinig?

Hoe steenrijk moet de man wel niet zijn als hij dat weinig noemt?

*Ik had je maar weinig toevertrouwd.*

*Maar je zult nu verantwoordelijkheid krijgen voor iets heel groots.*

*Maar eerst gaan we samen feest vieren!*

Knecht nr. 2.

Zelfde verhaal.

Zelfde reactie.

Een enthousiaste knecht en een uiterst tevreden heer.

En dan knecht nr. 3.

Wat een anticlimax!

Daar staat hij met z'n ene talent.

Zweet nog op z'n voorhoofd.

Want graven is zwaar werk, hoor!

Maar het lag er nog, hoor!

Helemaal!

Z'n heer is er niet bij ingeschoten.

Nee, want daar kende hij zijn heer wel voor.

Dan had er wat gezwaaid!

Dan was het te huis te klein geweest voor de boosheid van de heer.

Die mocht geen cent tekort komen!

Nou, dat is dus gelukt!

De heer kan tevreden zijn.

Of niet dan?

Nee, dat is de heer niet!

Op geen stukken na.

Hij is bitter teleurgesteld in knecht nr. 3.  
En als hij werkelijk zo'n krentenweger is als de knecht hem voorstelt, nou dan heeft de knecht ook zijn verantwoordelijkheid niet goed begrepen.  
Waarom is hij dan niet met het geld naar de bank gegaan?  
Had-ie zich verder ook niet in het zweet hoeven werken.  
Had hem zelfs het ingraven en opgraven van het talent gescheeld.  
En hij had nog rente gevangen ook.  
Maar deze houding...  
Nee, de heer heeft er geen goed woord voor over.  
Knecht nr. 3 kan zijn biezen pakken en verdwijnen.

Een vraag, jongens en meisjes.  
Wat is volgens jullie het grote verschil tussen knecht 1 en 2 en knecht nr. 3?  
Het grote verschil is dat knecht nr. 3 niets met zijn heer heeft.  
Hij heeft helemaal geen band met hem.  
Hij bekijkt zijn heer afstandelijk en door een donkere bril.  
In zijn ogen is de heer een profiteur.  
De knechten mogen het werk doen en meneer strijkt de winst op.

Knecht nr. 1 en 2 houden van hun heer.  
Ze rennen voor hem de benen uit de naad.  
Bij elke winst die ze opstrijken denken ze: *Wat zal hij opkijken!*  
*We zouden zijn gezicht wel eens willen zien, als hij terugkomt!*  
Geen inspanning is hun te veel.

Maar knecht nr. 3 heeft helemaal niets met zijn heer.  
Wat hij voor hem doet, doet hij uit koude plicht.  
Het moet gebeuren.  
Maar hij zal zeker niet meer doen dan nodig is.  
Overuren maken voor zijn heer...  
Ja, gekke Henkie!  
Hem niet gezien!

Jongens en meisjes, jullie hebben natuurlijk al lang door waar het om gaat.  
De heer uit het verhaal is God.  
God, zoals Hij zich aan ons heeft voorgesteld in Jezus Christus.  
En bij de knechten gaat het om jou en mij.  
En de hamvraag is: *hoe is jouw band met God?*  
*Hoe is jouw band met Christus?*  
Als je nou kijkt naar knecht 1 en 2 of naar knecht 3...  
Op wie lijk jij het meest?  
Of op wie zou jij willen lijken?

Want Jezus Christus is jouw Heer.  
Daar kun je niet om heen.  
Als de Zoon van God, die jou heeft geschapen, heeft Hij recht op jou!  
Of je dat nu leuk vindt of niet.  
Dat is gewoon zo.

En wat heb je veel aan Hem te danken.  
Wat heb je veel van Hem gekregen.  
Elke hap die je eet, elke slok die je drinkt – het komt van Hem.  
Je ouders, je vrienden – Hij heeft ze je gegeven.  
Dat je hart klopt, het bloed dat door je aderen stroomt, al die organen in je lichaam die het goed doen – Hij zorgt daarvoor.  
Dat je kunt leren, dat je kunt sporten,  
dat je kunt genieten van je hobby's, dat je vakantie kunt vieren,  
dat je kunt feesten, dat je lief kunt hebben –

Hij maakt het allemaal mogelijk.  
Al die dingen waar je van kunt genieten:  
muziek,  
lekker surfen met stevige wind,  
een schitterende zonsopgang,  
een nest vol jonge katjes,  
een spannende wedstrijd...

Hij staat er achter!  
Je kunt het zo gek niet bedenken, wat je allemaal hebt of kunt,  
of je zult moeten erkennen – daar zit Jezus Christus achter.  
Hij is de Heer van mijn leven.  
En Hij geeft jou en mij onnoemelijk veel.  
Hij is bepaald niet zuinig met zijn gaven.

En alsof dat al niet genoeg was is Jezus ook nog eens naar ons toe gekomen.  
En Hij heeft zijn leven voor ons opgeofferd.  
Zoveel houdt Hij van jou en mij dat Hij in onze plaats een afschuwelijke dood is gestorven.  
Hij is tot het alleruiterste gegaan om jou en mij leven te geven van topkwaliteit.  
Zo'n Heer is Hij – de Heer van ons leven!  
Zo'n Heer is Hij!

Hoe reageer jij daarop?  
Straks kijken en luisteren we naar de bekende gospelartiest Michael W. Smith.  
En zijn reactie is dit:

*oh God you are my God  
and I will ever praise you  
I will seek you in the morning  
and I will learn to walk in your ways  
and step by step you'll lead me  
and I will follow you all of my days  
hallelujah*

Is een andere reactie denkbaar?  
*Ik wil U volgen al mijn dagen...*

Hoe doe je dat nu concreet?  
Hoe ziet jouw leven er nu uit?  
Schoolgaan, kletsen en keet schoppen met je vrienden, baantje bij de Golf of Appie Heijn, geld verdienen voor leuke dingen, feestjes, je hobby's?  
En that's it?

En in de kerk?  
's Zondags rondhangen op je kerkstoel, beetje lol trappen op de achterste rij, de verplichte uurtjes club en catechisatie bijwonen, omdat het van je ouders moet.  
Tot je achttien bent, want dan mag je het zelf weten.  
En that's it?

Maar als dan de dag aanbreekt dat onze Heer komt?  
En hij roept je binnen in zijn kantoor...  
en Hij vraagt: *Wat heb je gedaan met alles wat jij van Mij kreeg...*  
...wat heb jij Hem dan te vertellen?  
Dat zal Jezus je ooit vragen.  
Reken maar van yes!  
Zul je dan lijken op knecht 1 en 2 of op knecht 3?  
Besef je dat je alles wat je bent en wat je hebt dankt aan je Heer?  
En dat alles wat je kreeg ook blijft van je Heer?

En vraag je je ook af hoe je dat allemaal zo kan gebruiken, dat je Heer er plezier aan beleeft en hoe Hij er beter van wordt?

Want geloof me: alles wat je niet gebruikt voor zijn plezier, dat raak je onherroepelijk kwijt.

Misschien was er niets op je leven aan te merken.

Je hebt je altijd aan de regels gehouden.

Geen strafblad of niets.

Een keurig mens met onberispelijke normen en waarden.

Gerespecteerd door vriend en vijand!

Maar als je alleen maar hebt geleefd voor jezelf en je eigen lol – dan is er voor jou geen plek op het feest van Christus, als Hij terugkomt.

Maar als je alles wat je kreeg, gebruikt hebt voor zijn plezier, dan zul je daar dubbel plezier van hebben.

Dan geniet je nu al van de voorpret wat je Heer zal zeggen als Hij hoort hoe je voor Hem bezig bent geweest.

En dan zal straks het feest nooit meer ophouden, omdat je altijd bij Hem bent.

Daarom veel plezier met leven voor je Heer!

AMEN.